

Den Blå Rambla

Case rapport – Evaluering af Idræt for Alle

Indhold

1. Introduktion	21
2. Projektets aktiviteter	22
3. Projektets resultater	22
4. Projektets virkning	24
5. Læring og inspiration fra projektet	25

1. Introduktion

Projektet "Den Blå Rambla" blev gennemført i Aarhus Kommune i et samarbejde med Idrætssamvirket Aarhus, som var projektleder for projektet, og med deltagelse af 29 lokale vandsportsforeninger. Andre samarbejdspartnere omfattede en række kommunale forvaltninger inkl. deres underliggende enheder og flere vandsportsforbund. Der blev i øvrigt etableret en række partnerskaber med private og kommercielle aktører, særligt i forbindelse med det nye boligområde på Aarhus Havn, Aarhus Ø.

Baggrunden for projektet var et ønske om, at de investeringer, som Aarhus Kommune de seneste år har lagt i havn og å, udmøntede sig i fysisk aktivitet og engagerede borgere, der dyrker foreningsidræt. Desuden skulle projektet understøtte, at den helt unikke ramme, der er skabt, blev fyldt med liv og bevægelse.

Formålet med projektet er at skabe øget fysisk aktivitet i den foreningsbaserede idræt langs Brabrand Sø, Aarhus Å og kommunens kyststrækning.

Projektet havde fem hovedmål:

- At etablere nye og forbedrede faciliteter og optimere vandaktiviteter i bynære områder
- At skabe mulighed for øget sundhed og trivsel for byens borgere og byens gæster
- At skabe udvikling i og samarbejde på tværs af vandorienterede idrætsforeninger til gavn for medlemmerne
- At motivere de lokale vandsportsforeninger til at lave flere (nye) tilbud og derigennem tiltrække flere medlemmer til idrætsforeninger, der benytter land- og vandområder langs Brabrand Sø, Aarhus Å og kommunens kyststrækning
- At der var flere tilbud parat ved afslutningen af projektet i 2016 som en forberedelse til Aarhus som Europæisk Kulturhovedstad 2017

På et mere konkret niveau havde projektet otte mål:

1. At der i projektperioden blev indgået samarbejdsaftaler med 15 frivillige foreninger
2. At der blev indgået samarbejdsaftaler med en videregående uddannelsesinstitution
3. At der blev indgået samarbejdsaftaler med fem virksomheder
4. At der blev indgået samarbejdsaftaler med 10 folkeskoler

5. At der blev indgået samarbejdsaftaler med 10 fritidshjem
6. At 20 % af medlemmerne i de frivillige foreninger, som der samarbejdes med, benyttede faciliteterne
7. En 5 % medlemsfremgang hos de frivillige foreninger, som der blev samarbejdet med
8. At der blev skabt 40 events årligt for den selvorganiserede idræt samt 40 events årligt med mulighed for deltagelse af borgere og byens gæster

2. Projektets aktiviteter

Projektet planlagde at gennemføre en række aktiviteter:

- For det første var der tale om aktiviteter, der havde til formål at gøre de deltagende idrætsforeninger rede til at realisere projektet gennem at:
  - a. Udvikle eksisterende vandsportsaktiviteter og styrke de etablerede idrætsforeninger
  - b. Etablere fællesskab om materiale og udlån
  - c. Uddanne instruktører til kano- og kajaksejls
  - d. Udvikle samarbejder på tværs af idrætsforeninger og idrætsgrene
  - e. Integrere aktiviteterne i det frivillige foreningsliv
- For det andet var der tale om aktiviteter, der havde til formål at etablere de rette fysiske forudsætninger og faciliteter gennem at:
  - Udvikle idrætsfaciliteter og materialer i relation til vandsport (generelt)
  - Udvikle idrætsfaciliteter og materialer til vandsport ifm. Brabrand Sø og Aarhus Å (specifikt)
  - Indrette/udvikle kyststrækninger og strækninger langs vand til idræt, motion og bevægelse
- For det tredje var der tale om aktiviteter, der havde til formål at etablere de organisatoriske rammer for projektet gennem at:
  - Etablere og understøtte partnerskaber mellem kommunale magistratsafdelinger, skoler, uddannelsesinstitutioner, private aktører og virksomheder
  - Etablere den selvejende institution "Den Blå Rambla"

3. Projektets resultater

Projektet gennemførte i høj grad de planlagte aktiviteter og opfyldte eller overopfyldte størstedelen af de resultater, der var sat som mål:

- Der blev løbende arrangeret møder mellem de deltagende vandsportsforeninger og idrætssamvirket. Møderne bidrog til en afdækning af den enkelte forenings behov og idéer i relation til projektet. Projektet gav også sparring til foreningernes frivillige samt synliggørelse og markedsføring af idrætsforeningerne og deres aktiviteter og events
- Der blev stillet trailer med udstyr til rådighed i samarbejde med magistraten for Børn & Unge. Herudover blev der udviklet en decentral grejbank hos og mellem foreningerne.

Vandsportsforeningerne stillede generelt deres udstyr og kompetencer til rådighed ifm. prøvegange, skolebesøg, åbent hus, Blå Rambla Festival¹⁰ m.v.

- Der blev i mindre grad end planlagt uddannet kano- og kajakinstruktører, da disse i forvejen havde de nødvendige kompetencer og uddannelse
- Projektet er lykkedes med at styrke samarbejder mellem vandsportsforeningerne i kommunen eller skabe relationer på tværs af vandsportsgrenene
- Der blev dannet en række nye foreninger gennem projektets udviklingstiltag, herunder to foreninger for stand up paddle-aktiviteter, der gennem projektet fik uddannelse, materiel og støtte. Desuden blev en sejlskole dannet, der tilbød læringsforløb på vandet for skoleklasser. Gennem et samarbejde mellem to foreninger blev der desuden dannet en selvstændig havsvømningssklub
- Der blev etableret bedre adgang til havet ud for Nordmolen ved Aarhus Ø, SUP-board og udstyr er blevet mere tilgængeligt, og der er udviklet Coastalbane- og båd til kaproning og træning
- Der blev etableret et kajakhotel og landgangssteder langs Brabrand Sø og Aarhus Å med materialer og opbevaringsfaciliteter i forbindelse med kanosejlads fra Folkestedet (et medborgerhus)
- Dannelsen af de nye foreninger, etablering af nye faciliteter og central grejbank og bedre adgang til havet fandt sted i et partnerskab/samarbejde mellem Idrætssamvirket, en række kommunale forvaltninger, deres underliggende enheder, en række skoler og flere vandsportsforbund
- Den Blå Rambla er etableret som selvejende institution med egen bestyrelse og sekretariatshjælp fra Idrætssamvirket Aarhus
- Der blev indgået samarbejdsaftaler med 29 foreninger mens 32 deltog i foreningsmøder
- Der blev indgået samarbejdsaftaler med AU forskningsskibet AURORA, Ingeniørhøjskolen, Aarhus Maskinmesterskole og Ingeniørforeningen
- Der blev indgået samarbejdsaftaler med 5 virksomheder
- 15 skoler (heraf fire gengangere) indgik i samarbejde eller i aktiviteter med 'Den Blå Rambla'. 60 skoleklasser deltog i sejlads i 2016, hvilket skabte motivation og inspiration for sejlsportsforeninger til at lave medlemsoptag i ungdomsafdelingen
- Projektet resulterede i ca. 1.100 nye medlemmer, svarende til en fremgang på over 10 %
- En af de etablerede faciliteter blev benyttet af ca. 25 % af foreningens medlemmer, og en anden facilitet (omklædning, trappe mv.) blev benyttet af alle medlemmerne i foreningen. Kajakhotellet, der først er færdigbygget primo 2017, kan blive brugt af over 20 % af medlemmer fra seks foreninger. En fjerde facilitet blev primært anvendt til stævner og åbent-hus arrangementer for at tiltrække nye medlemmer

---

¹⁰ <http://denblaarambla.dk/2016-festival/> og <https://www.facebook.com/DenBlaaRambla/videos/1134883823258541/>

- Der blev indtil ultimo september 2016 afholdt 461 events, som var åbne for alle borgere og byens gæster
- Projektet skabte et by- og havnemiljø i kommunen, der tiltrak borgere og foreninger, og der blev udviklet nye vandsportsrelaterede tilbud i et samarbejde med foreningerne. Herved blev der skabt nye rammer for bevægelse og læring i forbindelse med åben skole-aktiviteter
- Når de fysiske rammer er etableret, vil det fremover være muligt for byens borgere og gæster at dyrke kanosejlads på Aarhus Å gennem et samarbejde mellem Kajaksamvirket, GoPaddle og Den Blå Rambla
- Et af resultatmålene blev ikke opfyldt:
  - a. Der blev ikke indgået samarbejdsaftaler med fritidshjem, da fritidshjemmene i kommunen blev nedlagt efter skolereformens ikrafttrædelse. Fokus blev derfor lagt på at indgå aftaler med fritidsordningsklubber (FO-klubber), men særlige sikkerhedsregler gav ikke mulighed for, at FO-klubber kunne indgå samarbejdsaftaler

4. Projektets virkning

Projektet er lykkedes med det overordnede formål om at skabe øget fysisk aktivitet i den foreningsbaserede idræt langs Brabrand Sø, Aarhus Å og kommunens kyststrækning. Derved er der skabt mere liv og bevægelse i Aarhus Havn og Å.

Gennem projektet blev der etableret nye og forbedrede faciliteter for vandsportsaktiviteter i kommunens kyststrækning, havn og å, og flere nye facilitetsprojekter er på vej. Samlet blev der skabt bedre rammer og nye tilbud om at udøve vandsportsaktiviteter for kommunens borgere og gæster.

De lokale vandsportsforeninger spillede en stor rolle i udviklingen af aktiviteter, tilbud og faciliteter under projektet. Foreningerne blev motiveret til at afholde arrangementer/åbent hus-events, som resulterede i flere medlemmer i foreningerne.

Efter projektets afslutning er projektet forankret i 2017, da kommunen har afsat 150.000 kr. til et samarbejde mellem institutionen Den Blå Rambla og Aarhus Kulturhovedstad 2017. Det er også forventningen, at der afsættes midler i 2018, da kommunen har planer om, at institutionen Den Blå Rambla og vandsportsforeningerne skal involveres i VM2018 i Sejlads.

I forhold til det overordnede formål med 'Idræt for Alle' er der følgende virkninger:

Flere aktive borgere

Projektet aktiverede ca. 40.000 borgere¹¹ gennem afholdelse af 461 events i 2015 og 2016, der resulterede i en medlemsfremgang på over 10 %, svarende til ca. 1.100 nye medlemmer i kommunens vandsportsforeninger. Der foreligger dog ikke data, som kan belyse, hvorvidt der samlet set er flere af kommunens borgere, der er gået fra fysisk inaktive til fysisk aktive som resultat af projektet.

Nytænkning

På det visionsmæssige plan er det nytænkende, at en kommune ønskede at optimere vandsportsaktiviteter og -faciliteter i bynære områder. Så vidt det vides er det første gang, at en kommune igangsatte et udviklingsprojekt på tværs af 29 lokale vandsportsforeninger og blandt andet afholdte Danmarks største vandsportsfestival i 2015 og 2016 for at tiltrække nye medlemmer til foreningslivet.

Set i forhold til de øvrige projekter under breddeidrætsinitiativet 'Idræt for Alle' var det nytænkende, at kommunens idrætssamvirke varetog projektledelsen og fik råderet over projektets midler. Det skal dog nævnes, at i det første breddeidrætskommuneprojekt fra 2010 til 2011 valgte Viborg Kommune det lokale idrætssamvirke som projektleder for kommunens samlede breddeidrætsprojekt.¹²

Som led i projektet blev muligheden for at etablere en foreningsdrevet kanouudlejning afprøvet. Det er nytænkende, at en sådan aktivitet nu er forankret i foreningsregi, da det i andre kommuner oftest foregår på kommerciel basis.

5. Læring og inspiration fra projektet

I projektet er der skabt viden og læring om, hvilken betydning det havde, at Idrætssamvirket varetog projektledelsen af projektet:

- Som foreningernes paraplyorganisation var Idrætssamvirket tættere på foreningerne set i forhold til en kommunal sports- og fritidsforvaltning. Idrætssamvirket havde et godt forhåndskendskab til foreningerne og kunne derved bedre gennemføre brugerinddragelse og skabe ejerskab for projektet. Desuden havde samvirket bedre mulighed for at fremme foreningernes ønsker til nye faciliteter mv. ved at fremstå som et samlet talerør for foreningerne og ved at gøre brug af medarbejderressourcer til at realisere projektet.
- Der er mange interesser, regler og restriktioner i forhold til områder på, i og ved vand, der ofte går på tværs af magistrater og forvaltningsområder. Vandsportsforeningerne fik med Idrætssamvirket som projektleder én samlet repræsentant, hvor de kunne henvende sig med deres (politisk orienterede) ønsker. Hvis den enkelte vandsportsforening skulle have navigeret gennem de forskellige magistrater i Danmarks anden største kommune, kunne det have været en vanskelig opgave. På trods af at Idrætssamvirket agerede som foreningernes

---

¹¹ De 40.000 borgere er ikke unikke borgere, da flere borgere har deltaget i flere af de 461 events.

¹² <http://breddeidraet.nu/projekter/viborg-kommune/>

talerør, bemærkede nogle af foreningerne, at den lange sagsbehandlingstid for nye tiltag var en udfordring for at fastholde deres engagement i projektet.

- Processen med at skabe accept og ejerskab hos vandsportsforeningerne var udfordrende og tidskrævende. Det krævede en intensiv og opsøgende indsats fra Idrætssamvirket for at skabe forbindelse til de mange foreninger og tydeliggøre foreningernes rolle i projektet. I den forbindelse var det væsentligt at skabe forståelse for, at foreningerne ville have bedre muligheder, hvis de overfor kommunen kunne fremstå samlet og demonstrere et samarbejde på tværs af vandsportsorienterede foreninger. I processen var det afgørende at kunne tilbyde foreningerne en konkret modydelse f.eks. i form af uddannelse, tildeling af udstyr, materialer mv.
- Projektet opnåede stor politisk bevågenhed. Dels fordi det ligger i forlængelse af de investeringer, kommunen i de seneste år har lagt i havn og å, og dels fordi projektet (efter en lidt langsom start) kunne fremvise konkrete nye tiltag på vandsportsområdet, herunder Danmarks største vandsportsfestival. Idrætssamvirket peger på, at 'Den Blå Rambla' nærmest er blevet et samlende brand for et stærkt interessefællesskab på tværs af kommunens vandsportsforeninger.

Endelig peger Idrætssamvirket på, at det havde styrket processen og betydet en kortere sagsbehandlingstid, hvis de centrale interessenter på tværs af magistrater, interesseorganisationer og ressourcestærke foreningsfolk tidligt i projektforløbet var blevet identificeret og samlet i en række arbejdsgrupper.

Kontaktinformation vedr. yderligere information om projektet:

Formand:

Bent Hviid

Telefon: 26 79 03 56

E-mail: benthviid@hotmail.dk

Projektkoordinator:

Sofus Riishede

Telefon: 28 11 31 83

E-mail: konsulent@isaarhus.dk